

Radøy kommune

Saksframlegg

Saknr	Utval	Type	Dato
091/2016	Formannskapet i Radøy	PS	19.10.2016
057/2016	Kommunestyret i Radøy	PS	27.10.2016

Sakshandsamar	Arkivsaknr.:	Dokumentnr.:
Jo Bjarte Tømmerbakke	14/755	16/12925

Tilstandsrapport for grunnskulen i Radøy 2016

Saksopplysingar:

Bakgrunn

Det er fastsett i opplæringslova og privatskulelova at skuleeigarar pliktar å utarbeide ein årleg rapport om tilstanden i opplæringa. I Stortingsmelding nr. 31 (2007-2008) går det fram at det er viktig at styringsorgana i kommunar og fylkeskommunar har eit bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringa. Dette er nødvendig for å følgje opp utviklinga av sektoren på ein god måte. Rapporten om tilstanden (tilstandsrapporten) i opplæringa skal omhandle læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skuleeigaren, dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskulane (jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd).

Tilstandsrapporten er eit sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Regjeringa har fastsett mål knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringa, jf. St.meld. nr 31 (2007-2008). Til dei nasjonale målsetjingane har regjeringa sett opp indikatorar som skal gi grunnlag for å vurdere kor langt skuleeigaren er komen i å nå måla.

Tilstandsrapporten skal som eit minimum omtale læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, men kan byggjast ut med annan omtale som skuleeigaren meiner er føremålstenleg ut frå lokale behov. Det er data frå Skoleporten som hovudsakleg skal brukast som grunnlag for skuleeigaren si vurdering av tilstanden, men det følgjer av St.meld. nr. 31 (2007-2008) at skuleeigarar og skular blir oppmoda til å føre opp konkrete målsetjingar for kva dei skal oppnå innanfor dei målområda som er sette opp.

Den plikta skuleeigaren har til å utarbeide årlege rapportar om tilstanden i opplæringa, er ein del av oppfølgingsansvaret knytt til det generelle systemkravet (internkontroll), jf opplæringslova § 13-10 andre ledd og privatskulelova § 5-2 tredje ledd. Ver merksam på at kravet til internkontroll, omfattar alle pliktene som ligg til skuleeigaren etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor vidare enn det tilstandsrapporten dekkjer.

Vurdering

Handteringa av resultata vil i hovudsak blir styrt frå kommunen si side gjennom tiltaksdelen i Kvalitetsmelding 2011 (La linea - tidleg innsats heile vegen). Tiltaksdelen utfordrar til eit breitt

tverretatleg samarbeid, og til eit grundig implementeringsarbeid i kvar eining.

Tilstandsrapporten må sjåast på som ei løypemelding inn mot det utviklingsarbeidet som kommunen har sett i gang langs La linea. Kvalitetsmeldinga vart godkjent ultimo april 2011, og er såleis framleis fersk m.o.t. alle tiltaka som er føreslegne.

Tala er på ein del område springande i løpet av perioden, med merkbare endringar frå år til år. Dette heng truleg saman med det relativt låge talet på elevar vi har. Vi har sidan sist gjort elevundersøkinga obligatorisk for alle elevar i kommunen frå 5. - 10. trinn kvart år, for å få eit breiare vurderingsgrunnlag. Pr i dag er elevundersøkinga berre obligatorisk for 7. og 10. årstrinn i alle kommunar, medan det er valfritt å ta med dei andre trinna frå 5. - 10. trinn.

Når ein jobber med kvalitetsutvikling i skulen, vil det vere viktig å analysere data og resultat på ein grundig og systematisk måte, både kommunen sett under eitt og på kvar einskild skule. I den vidare prosessen med rapporten er følgjande spørsmål viktige å avklare:

- Kan resultata forklarast med utgangspunkt i dei forutsetningane vi har?
- Kan resultata forklarast med utgangspunkt i måten vi jobbar på?
- Kan resultata forklarast med utgangspunkt i det vi ikkje gjer?

Betre resultat i Radøyskulen i framtida handlar om:

- Systematisk, metodisk, grundig og planlagt arbeid over tid.
- Tiltak basert på forskning, kunnskap og evidens.
- Systemiske prosessar i lærande organisasjonar.
- Kommunikasjon og tillit
- Godt leiarskap

I det vidare arbeidet med kvalitetsutvikling i Radøyskulen ser ein for seg fire fokusområde:

- Skule/heim samarbeid
- Grunnlegjande ferdigheiter
- Klassemiljø/læringsmiljø
- Leiing

Elevar og undervisningspersonale

Det er eit mål for Radøy å ha ein tilfredsstillande lærartettleik, dvs. at det ikkje vert for mange elevar pr lærar. Med gjennomgåande små skular vil dette vera ein naturleg konsekvens. Samstundes er Radøy ein økonomisk pressa kommune, og vi verken kan eller bør ta mål av oss til å ha ein lærartettleik som er langt større en fylke/landsnivå. Reduksjonen i lærarårsverk dei seinare åra heng delvis saman med reduksjon i elevtalet, men mest av alt på grunn av vedtekne innsparingsmål for Radøy kommune. Frå og med skuleåret 2014/2015 vart den økonomiske ramma til skulen i Radøy redusert tilsvarende 100 rammetimar i budsjettet, noko som tilsvarer ca fire årsverk undervisningspersonale. Vi ser at Radøy no på grunn av nedskjeringane har lågare lærartettleik enn kommunegruppe 10, Hordaland fylke og nasjonalt nivå på ungdomstrinnet og i ordinær undervisning i grunnskulen. Ein annan årsak til dette er ein markant auke i ressursbruk til elevar med særskilde behov.

Læringsmiljø

Det er ei utfordring når ein skal tolke resultat frå elevundersøkinga at ein ikkje finn normerte skalaer i samfunnsvitskapen. Dette tyder mellom anna at ingen spørsmål er verdifrie, og korleis ein formulerer spørsmåla er med på å forme svara - "som du spør, får du svar". Analyse av kvalitet må byggje på ein analyse av samanheng, og det er naudsynt å finne relevante samanlikningar.

Det er og viktig å hugse på 0,3 regelen om statistisk signifikans. Dette inneber at skilnaden for ein liten kommune som Radøy, med ca 60 elevar pr årstrinn, på dei fleste område må vere rundt 0,3 i den eine eller andre retninga for at det i det heile tatt kan vurderast om ein skil seg frå samanlikningsgruppene, både positivt eller negativt. Med andre ord vil resultat innafor 0,3 i begge retningar bli rekna som "ingen skilnad" statistisk.

Resultata i elevundersøkinga vert gitt i talindikatorar frå 1 - 5. På spørsmåla om mobbing er det om å gjere å ha lågast mogleg talverdi, medan det i alle dei andre er om å gjere å ha høgast mogleg verdi. Med bakgrunn i dette ser ein at det er liten eller ingen skilnad for Radøy i forhold til samanlikningsgruppene, hverken positivt eller negativt. Med andre ord ligg vi om lag på snittet med resten av fylket og landet forøvrig.

Andel elevar som har opplevd mobbing 2 – 3 gonger i månaden eller oftare

Kommunen og skulane sitt lovpålagte internkontrollsystem i høve elevane sitt skulemiljø etter kap 9a i Opplæringslova har blitt revidert, oppdatert og vidareutvikla våren 2016. Alle skulane har fokus på dette - både med direkte trivselstiltak, og ved å satse meir på meistring for alle i fag. Viser også her til "La linea -tidleg innsats heile vegen". Der ligg det tiltak som særleg rettar seg inn mot arbeidet med tidleg meistring.

Elles kan ein vise til forskning som viser at antimobbeprogram ikkje er gode nok i seg sjølv. Ei felles forståing mellom alle vaksne partar i skulen for kva som gir auka trivsel for elevane, vil vere eit vesentleg bidrag til generell auka trivsel for barna. Dette inkluderer dei føresette. Ein "hellig allianse" mellom dei vaksne vil kunne avverge intrigar og uheldig framferd på sosiale medier, og også gjere det lettare å løyse slike saker raskt. Sosiale medier er nye arenaer for mobbeaktivitetar, som har gjeve skulane nye og større utfordringar.

For 7. klasse på Radøy i år ser vi at resultatet er 6 % som svarer at dei vert mobba 2 – 3 gonger i månaden eller oftare, noko som er 1,5 % høgare enn landsgjennomsnittet. Med Radøy sine elevtal tilsvarer 1,5 % ein elev. For 5. - 7. steget totalt sett i kommunen er talet 5,9%. Det er berre mindre skilnader mellom skulane i kommunen, og varierer litt frå årssteg til årssteg.

For 10. klasse på Radøy i år ser vi at resultatet er presentert med ei stjerne. Dette tyder at resultatet er så lågt at det ligg under Udir si publiseringsgrense, som vert sett for at ein ikkje skal kunne identifisere einskildelevar i slike undersøkingar. For ungdomsskulen totalt er talet i år 3,3 % som svarer at dei blir mobba 2 – 3 gonger i månaden eller oftare, medan landsgjennomsnittet er 4,2 %.

Resultat

Det er viktig når ein studerer data for Radøy, å sjå resultata opp mot at det er om lag 60 elevar pr årskull som svarer kvart år. Signifikansen til marginale endringar må vegast opp mot dette. I kommunar på denne størrelsen vil resultat på nasjonale prøvar variere med årskulla, då kvar einskild elev utgjer ein relativt stor prosentdel av sluttresultatet. Kunnskap om dei einskilte årskulla og elevane vil difor vere avgjerande når ein analyserer resultata på nasjonale prøver kvart år. I Radøy

skjer den viktigaste analysen på skulenivå, i forhold til korleis kvar einskild elev presterer sett opp mot andre vurderingar av eleven sin kompetanse.

Nasjonale prøvar (NP) i lesing, rekning og engelsk 5. steget

I arbeidet med nytt leseopplæringsprogram, har vi fått sjå skular som har greidd å snu utviklinga og få til tydelege betringar. Det nye forskingsbaserte leseopplegget - der ein både har fokus på byrjaropplæringa og vidare foredling av lesedugleik gjennom heile skuleløpet, vil forhåpentlegvis bety ei positiv endring for elevane i Radøy.

I rekning har ein hatt ei fin utvikling dei seinare åra. Særleg gledeleg at vi dei siste åra har færre elevar på nivå 1 enn tidlegare, og fleire på nivå 3. Regionalt er matematikk eit satsingsområde i tida framover, og her lokalt i Nordhordland har ein jobba med å utarbeide eit tilbod om vidareutdanning i matematikk for barnetrinnet i samarbeid med NLA på Breistein.

I engelsk har ein og hatt ei fin utvikling dei siste åra. Vi har færre elevar på nivå 1, som er lågaste nivå, enn alle referansegruppene, men vi har og færre elevar på nivå 3.

Nasjonale prøvar (NP) i lesing, rekning og engelsk på ungdomssteget

På ungdomstrinnet ser vi litt varierende resultat dei siste åra. Endringane frå år til år er likevel så marginale at det er vanskeleg å trekke konklusjonar hverken i den eine eller den andre retninga, sjølv om årets resultat er noko betre enn for skuleåret 2014/2015.

I matematikk på 8. trinn har ein hatt ei positiv utvikling frå 2014 - 2016. Eit poeng er det at ein har fått litt færre elevar på dei to lågaste nivåa inneverande skuleår.

Det er viktig å ha klart før seg at testinga vert utført om hausten i 8. klasse. Arbeidet med å styrkja desse resultatane må såleis setjast inn på mellomsteget i barneskulen. Det er ønskeleg frå staten si side å styrkja lærarane sin matematikk- og realfagkompetanse, og difor har kommunen prioritert å godkjenne søknadar om vidareutdanning i matematikk og naturfag gjennom den statleg finanserte ordninga.

Utviklinga i engelsk dei siste åra er blanda, men med ein liten tilbakegang inneverande skuleår. Vi har framleis for mange elevar på nivå 1 og 2. Det er ikkje enkelt å hente dette inn att så seint i skuleløpet. På desse nivåa kan ein finne mange elevar som har gått over tid og ikkje meistra.

Motivasjonsslitasje kan utgjere eit personleg læringshinder for ein del av desse elevane. Det største betringspotensialet generelt, ligg i å få fleire elevar over på nivå 4 og 5 i løpet av ungdomsskuletida. God tilrettelegging av læringsopplegget for elevar som slit fagleg, kan vere ein god måte å betre læringsutbyttet på. Føresetnadene er likevel alltid at eleven greier å motivere seg for å gjere den innsatsen som trengs. Med det nye systemet for leseforedling vi no bruker, kan det bli enklare å finne ut, og synleggjere, korleis den einskilde eleven kan få til å gjere det betre også i dette i faget.

Resultat: karakterar

Det ligg i evalueringa sin natur at ein ikkje får ei lik vurdering frå skule til skule eller landsdel til landsdel. Det er også naturleg at ein finn forskjellar m.o.t. standpunktkarakter og eksamenskarakter i same fag. Dette fordi standpunkt er basert på ein breiare og djupare kunnskap om eleven sin

kompetanse enn kva ein "uniformert" eksamen kan avsløre. Dersom forskjellane er store og vedvarande, bør ein stille spørsmål ved vurderingspraksisen. Ein vanleg tendens på landsbasis er at snittkarakterane på standpunkt er høgare enn på eksamen.

Samanheng standpunkt - eksamen:

Vi ser at i matematikk er det relativt stor skilnad mellom standpunktkarakter og eksamen. Slike avvik ser ein også hjå dei vi samaliknar oss med, men skilnaden er større i Radøy. Det må ein ta med seg inn i den vidare kvalitetsutviklinga av vurderingsarbeidet ved ungdomsskulen.

Auka fokus på rekning som grunnleggjande ferdigheit er eit av satsingsområda for ungdomsskulen frå hausten 2016, som del av den nasjonale ungdomsskulesatsinga - "Ungdomstrinn i utvikling".

I norsk er skilnaden mellom standpunkt og eksamen på eit lågare nivå enn i matematikk, men framleis noko stor.

Noko som ikkje går fram av ein slik statistikk, er skilnad som kan vere mellom klassar m.o.t. nivå. Standpunkt viser eit gjennomsnitt for alle klassane, medan eksamen viser resultat for den klassen som vart prøvd i dette faget.

Slik karakterstatistikk kan brukast av ungdomsskulen til å reflektere rundt nivåvurderinga i vurderingsarbeidet, med tanke på å sjå samsvar mellom standpunkt og eksamen.

Grunnskulepoeng

Radøy ungdomsskule har laga eit system for vurdering som skal ivareta krava i føresegnene, og syte for ein relevant kvalitet i vurderinga. Dette er viktig for å bidra til at alle som deltar i læringsarbeidet, skal ha mest mogeleg lik forståing av kva kompetansevurdering er - og kva krav føresegnene set til slik vurdering.

Vi skal vere obs på at grunnskulepoenga er rekna ut på gjennomsnittet av standpunkt x 10. Dersom det skulle vere relevant å samanlikne desse poenga, burde ein vere trygg på at det er ein lik vurderingskultur på alle skular og kommunar. Det er det ikkje - og då kan ein sjølvstilt stille spørsmål ved nytten av slik direkte samanlikning. Det kan likevel vere av ein viss verdi å sjå seg sjølv opp mot andre relevante kommunar, i forhold til om ein har store avvik den eine eller den andre vegen. Store avvik kan vere eit teikn på at ein må sjå på og evaluere eigen vurderingspraksis.

Sett over tid ligg Radøy ganske så stabilt når det gjeld grunnskulepoeng. Utviklinga frå 2011- 2016 viser ein gradvis auke for Radøy elevane, og samanlikna med andre relevante grupper er vi omleg heilt på snitt med dei. Dette tyder at elevane frå Radøy konkurrerer om plass i vidaregåande skule på tilnærma heilt like vilkår med elevar frå resten av fylket.

Gjennomføring: Overgang grunnskule - vidaregåande skule

Sett frå eit overordna samfunnsperspektiv, vil kanskje graden av gjennomføring av vidaregåande utdanning, vere den viktigaste kvalitetsindikatoren å måle Radøyskulen opp mot. For å kunne gjere det treng vi andre og meir omfattande verkty enn det vi har i dag. Radøy kommune har i lag med andre kommunar i Hordaland og Fylkesmannen i Hordaland starta eit samarbeid med Hordaland Fylkeskommune for å få kunnskap om og oversikt over korleis det går med våre elevar på

vidaregåande skule. Gjennom dette samarbeidet er målet å utarbeide årlege rapportar for kvar einskild kommune i Hordaland med oversikt over mellom anna fråfall, gjennomføring, fråver og karakterutvikling. Dette vil gje oss viktig informasjon om korleis elevane frå Radøy klarar seg etter grunnskulen, samanlikna med elevar frå andre kommunar.

Konklusjon

Kvalitetsmeldinga frå 2011 drog opp retninga for det vidare arbeidet med å utvikla skulen i Radøy. Kvalitetsmeldinga har ein tiltaksdel som byggjer på nyare forskning om kva som verkar når det gjeld å betre elevane si læring. Tiltaksdelen har fått namnet "La linea". Det er gjort for å skape eit eintydig omgrep for ei tverretatleg satsing m.o.t. tidleg innsats i følgje med barna frå svangerskap til dei går ut av grunnskulen. La linea har både ei kortiktig og ei langsiktig intensjonskraft som skal verke gjennom eit tverretatleg og systemisk arbeid. Det er viktig å sjå på dei årlege tilstandsrapportane som løypemeldingar langs det langsiktige perspektivet i La linea. Dersom vi lukkast godt med det systemiske arbeidet, skal implementering av tiltaka gradvis gi ei langtidsverkande positiv utvikling for borna i Radøy.

Det skjer mykje langs La linea - både når det gjeld implementering av dei tiltaka som var skisserte pr. medio april 2011, og når det gjeld påfyll av nye aktørar og tiltak. Det vert i desse dagar arbeida med å lage ein oppdatert og elektronisk utgåve av La Linea, der Radøy er med som Pilotkommune.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Formannskapet tek Tilstandsrapport for grunnskulen i Radøy 2016 til orientering

Formannskapet i Radøy - 091/2016

FS - handsaming:

Kommunalsjef oppvekst, Jo Tømmerbakke gav ei grundig og god orientering om tilstandsrapporten for Radøy-skulen.

Kommunalsjefen sa at Tilstandsrapporten må sjåast på som ei løypemelding inn mot det utviklingsarbeidet som kommunen har sett i gang langs La linea, som vart godkjent i april 2011.

Han viste til at sidan forrige tilstandsrapport er elevundersøkinga i Radøy gjort obligatorisk for alle elevar i kommunen frå 5. - 10. trinn kvart år, for å få eit breiare vurderingsgrunnlag.

Kommunen og skulane sitt lovpålagte internkontrollsystem i høve elevane sitt skulemiljø etter kap 9a i Opplæringslova er blitt revidert, oppdatert og vidareutvikla våren 2016.

Alle skulane har fokus på læringsmiljøet - både med direkte trivselstiltak, og ved å satsa meir på meistring for alle i fag. Elevane sitt psykososiale miljø skal vera tema på begge klasseforeldremøta gjennom året. Eleven sitt psykososiale skulemiljø er eit fast punkt på elev og foreldresamtale haust og vår.

Kommunalsjefen sa at det er eit mål for Radøy å ha ein tilfredsstillande lærartettleik, dvs. at det ikkje vert for mange elevar pr lærar.

Kvalitetsmeldinga frå 2011 drog opp retninga for det vidare arbeidet med å utvikla skulen i Radøy (La Linea). Det skjer mykje langs La linea - både når det gjeld implementering av dei tiltaka som var skisserte pr. medio april 2011, og når det gjeld påfyll av nye aktørar og tiltak. Kommunalsjefen opplyste at det i desse dagar vert arbeidd med å laga ei oppdatert og elektronisk utgåve av La Linea, der Radøy er med som Pilotkommune.

Han informerte vidare om at Radøy kommune i lag med Fylkesmannen i Hordaland har starta eit samarbeid med Hordaland Fylkeskommune for å få kunnskap om og oversikt over korleis det går med våre elevar på vidaregåande skule. Gjennom dette samarbeidet er målet å utarbeida årlege rapportar for kvar einskild kommune i Hordaland med oversikt over mellom anna fråfall, gjennomføring, fråver og karakterutvikling. Dette vil gje oss viktig informasjon om korleis elevane frå Radøy klarar seg etter grunnskulen, samanlikna med elevar frå andre kommunar.

Formannskapet vedtok samrøystes rådmannen sitt framlegg til vedtak.

FS - vedtak:

Formannskapet tek Tilstandsrapport for grunnskulen i Radøy 2016 til orientering

Kommunestyret i Radøy - 057/2016

KS - handsaming:

Silje Namtvedt (SP) deltok ikkje i handsaminga av denne saka.

Kommunalsjef Jo Tømmerbakke gav ein grundig presentasjon av tilstandsrapporten og svara på spørsmål.

Han informerte om at på bakgrunn av det store fokuset knytt til situasjonen ved Sæbø skule, vil årets foreldreundersøking ved denne skulen bli gjort ved telefonintervju til alle foreldre – ikkje avgrensa til eit tilfeldig utval.

Kenneth Taule Murberg (H) konkluderte med skulesektoren har stor politisk tillit. Samtidig varsla han at Høgre i samband med budsjett 2017 jobbar med å fremja ei sak om særskilde tiltak og midlar knytt til Sæbø skule, for å signalisera at dei uheldige omstende som har vore ved skulen blir tatt på største alvor. Murberg sa at administrasjon har tatt – og tar, denne situasjonen alvorleg, og han ber administrasjonen vurdere aktuelle særskilde tiltak, særleg med fokus på mobbing.

Kommunestyret vedtok samrøystes formannskapstilrådinga.

KS - vedtak:

Kommunestyret tek Tilstandsrapport for grunnskulen i Radøy 2016 til orientering.

Vedlegg:

Tilstandsrapport for grunnskulen i Radøy 2016